

## **Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Veroniky Kašparové „Strategie zvládnání zátěžových situací u osob s těžkým zrakovým postižením“**

Téma práce je vhodně zvolené, u zrakově postižených lidí je užitečné rozlišovat stresové situace, které nějak souvisí s jejich handicapem a ty, které mají jinou příčinu a postihují kohokoli. Rozsah práce odpovídá požadavkům. Práce se obvyklým způsobem členěna na teoretický úvod a vlastní výzkum.

Teoretická část je rozdělena do dvou základních tématických okruhů: první se věnuje problémům spojeným se zrakovým postižením a druhý se zabývá charakteristikou zátěžových situací a jejich zvládnáním. V úvodu práce autorka vysvětluje důvod volby daného tématu. Zrakové postižení charakterizuje srozumitelným způsobem, s ohledem na jeho důsledky pro běžný života i možnosti vidění spojené s různým stupněm zrakového deficitu. V kapitole věnované vývoji takto postiženého dítěte vysvětluje, jakým způsobem jej ovlivňuje a v čem jej omezuje. Důležitou kapitolou je upozornění na náročnější socializaci dětí se zrakovým handicapem. Pro pochopení takto postižených lidí má význam i text, který pojednává o kompenzačním vlivu jiných smyslů i o jejich limitech. Text je přehledný a jasně formulovaný, a má požadovanou odbornou úroveň. Rozlišení zrakových vad je pro porozumění takto postiženým lidem rovněž důležité, protože jejich handicap může mít různou podobu a může vést k různým omezením. Charakteristiky jednotlivých zrakových vad jsou dobře zpracované.

Druhá část teoretického úvodu je věnována zátěžovým situacím, jejich charakteristice a diferenciaci různých variant. Autorka rozlišuje stresové situace, frustraci a deprivaci. Deprivaci jako déletrvající strádání spojuje se zrakovým postižením, které je příčinou zásadního omezení v oblasti stimulace. Následující kapitola podrobněji zpracovává dopad specifické zátěže, která z něho vyplývá. Diferencuje dopad narození zrakově postiženého dítěte na rodinu a zátěže spojené s tímto handicapem, které se projeví v dospělosti. Teoretickou část uzavírá text zaměřený na analýzu způsobu vyrovnávání s zátěžovými situacemi, v tomto případě s těmi, které přináší zrakový handicap. Text je srozumitelný, má odpovídající odbornou úroveň a je vhodně členěný a logicky propojený. Autorka využívá dostupných zdrojů a standardní odborné literatury. Rozsah informačních zdrojů je vzhledem k typu práce dostačující.

Praktická část. Cíl práce je jasně vymezený a je možné jej s pomocí zvolené metodiky dosáhnout. Zkoumanou skupinu tvoří 8 dospělých se závažným zrakovým postižením, což je s ohledem na zvolenou kvalitativní metodu dostačující. Přehlednou charakteristiku zkoumané skupiny uvádí v tabulce. Použitá metoda byla vhodně zvolena, s její pomocí lze získat všechny potřebné informace. Její výhodou je i to, že může jít do větší hloubky. Výzkumné otázky jsou jasně formulované. Kapitola věnovanou prezentaci výsledků výzkumu a jejich interpretaci lze považovat za nejzdařilejší část práce. Poskytuje kvalitní vhled do problémů lidí s těžkým zrakovým postižením tak, jak je oni sami vnímají a prožívají. Ukázky z rozhovorů účelně přispívají k jejich pochopení a jsou dobrou ilustrací. Shrnutí každé kapitoly v tabulce je rovněž užitečné. Diskuze je věnovaná celkové analýze získaných výsledků a jejich vztahu k výzkumným otázkám. Text je dobře zpracovaný a poskytuje dostatek informací. Závěr je stručným shrnutím celé práce.

Celkově lze hodnotit předloženou práci jako kvalitně zpracovanou a zdařilou, vzhledem k tomu ji doporučuji k obhajobě. Navržená klasifikace: 1.

V Praze dne 11.5.2016

Prof. PhDr. RNDr. M. Vágnerová, CSc.

